

Брюксел, 29.5.2013
COM(2013) 356 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Естония за 2013 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за периода 2012—2017 г.

{SWD(2013) 356 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Естония за 2013 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за периода 2012—2017 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия²,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент³,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

след консултация с Икономическия и финансов комитет,

като има предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Европейската комисия да се започне изпълнението на нова стратегия за растеж и работни места — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия ще се съсредоточи върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.
- (2) На 13 юли 2010 г. въз основа на предложенията на Комисията Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките на държавите членки по заетостта⁴, като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика по заетостта.

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² COM(2013) 356 final.

³ P7_TA(2013)0052 и P7_TA(2013)0053.

⁴ Решение 2013/208/ЕС на Съвета от 22 април 2013 г..

- (3) На 29 юни 2012 г. държавните и правителствените ръководители взеха решение относно Пакт за растеж и работни места, с който се предоставя съгласувана рамка за действие на равнището на отделните държави, ЕС и еврозоната, като се използват всички възможни лостове, инструменти и политики. Те взеха решение относно действията, които да бъдат предприети на равнище държави членки, като изразиха пълната си ангажираност с постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и с изпълнението на специфичните за държавите препоръки.
- (4) На 6 юли 2012 г. Съветът прие препоръка относно националната програма за реформи на Естония за 2012 г. и даде своето становище относно програмата за стабилност на Естония за периода 2011—2015 г.
- (5) На 28 ноември 2012 г. Комисията прие годишния обзор на растежа⁵, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическата политика за 2013 г. На 28 ноември 2012 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси Комисията прие също така Доклада за механизма за предупреждение⁶, в който не беше посочено, че Естония ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.
- (6) На 14 март 2013 г. Европейският съвет одобри приоритетите за осигуряването на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за насърчаване на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана бюджетна консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми в икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизирани на публичната администрация.
- (7) На 30 април 2013 г. Естония представи своята програма за стабилност, която обхваща периода 2012—2017 г., и своята национална програма за реформи за 2013 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (8) Съгласно извършената в съответствие с член 2013, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1466/97 оценка на програмата за стабилност Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата изглежда реалистичен за периода 2013—2014 г., когато се очаква ръстът на БВП да бъде средно около 3,3 %. Според направената през пролетта прогноза на Комисията от 2013 г. през периода 2013—2014 г. ще бъде 3,5 %. През 2012 г. Естония постигна номинален бюджетен дефицит от 0,3 % от БВП. В програмата се потвърждава предишната средносрочна цел за структурния излишък. Той е по-амбициозен от този, изискан в пакта за стабилност и растеж. Тъй като през 2012 г. структурното салдо на Естония беше в излишък, страната постигна своята средносрочна цел една година по-рано, отколкото предвиденото в предишната ѝ програма. Целта на бюджетната стратегия, заложена в програмата за стабилност, е да се гарантира устойчива бюджетна политика, която подкрепя балансиран растеж, чрез запазване на нивото на средносрочната цел, като същевременно се гарантират достатъчни бюджетни маржове и бъде намалена данъчната тежест върху труда. Планираният в програмата номинален дефицит от 0,5 % за 2013 г. се очаква да се подобри през периода, обхванат от прогнозата, като се уравни през 2014 г. и премине в излишък след това. Въз

⁵ COM(2012) 750 final.

⁶ COM(2012) 751 final.

основа на обща оценка на преизчисленото структурно салдо, включително анализ на целевия показател за разходите, през 2013 г. Естония не се отклонява значително от средносрочната цел, а през 2014 г. отново ще бъде постигнат излишък. Съотношението на дълга към БВП е доста по-ниско от 60 % от БВП и съгласно програмата се очаква то да намалява след 2013 г., като достигне около 9 % за периода 2015—2016 г. Естония планира да въведе през 2013 г. правило за структурно бюджетно салдо в съответствие с изискванията на Договора за стабилност, координация и управление в икономическия и паричен съюз. Веднага щом бъде въведено правилото за балансиран бюджет, то следва да бъде допълнено със засилване на задължителния характер на многогодишните разходни цели.

- (9) Що се отнася до пазара на труда, макар заетостта да продължава да нараства, все още са налице пречки за растежа, включително запазване на младежката и дългосрочната безработица, несъответствие между търсенето и предлагането на умения, нарастващ недостиг на работна ръка, включително загуби на работна ръка, дължащи се на трайни здравословни проблеми. Следва да бъде разработена по-гъвкава и целенасочена система за социални плащания, с която да се предоставят помощни услуги и стимули за безработни, които да се върнат на работа, а мерките за активизиране следва да бъдат подсилени, за да е сигурно, че те достигат до тези, които са в най-голяма нужда. Икономичността на разходите в областта на семейната политика може да бъде подобрена по неутрален за бюджета начин, включително чрез пренасочване на средствата за парично обезщетение за отглеждане на дете към по-ефективни мерки, като например услуги за предоставяне на грижи за деца, което би довело до положителен ефект върху броя на заетите жени. Икономическото развитие в регионите трябва да бъде разгледано по по-съгласуван начин с цел постигане на по-видими резултати.
- (10) В областта на образованието и обучението Естония е изпълнила частично препоръките за 2012 г. Реформата на висшето образование бе приета през 2012 г., а през 2013 г. се очаква да бъде приета нова цялостна реформа за професионалното образование и обучение. Необходимо е се обърне особено внимание на гарантирането на достатъчно участие на социалните партньори с цел осигуряване на достатъчно брой стажове за професионално образование. Рационализираното предоставяне на средно образование остава важен ангажимент, които все още не е изпълнен. Следва да се обърне внимание на все още относително високото равнище на младежка безработица с оглед на високия дял на лицата без професионално образование или обучение. Достъпът до обучение през целия живот за нискоквалифицирани работници все още не е достатъчен, а мерките за младите безработни не винаги отговарят действително на нуждите на пазара на труда. Липсата на връзка между публичната научноизследователска дейност и икономиката продължава да затруднява растежа на производителността и да засяга конкурентоспособността на Естония. Освен това интернационализацията и степенуването в рамките на системата за научни изследвания и иновации продължава да е предизвикателство, като се има предвид малкият размер на икономиката.
- (11) Енергийната интензивност на Естония продължава да е твърде висока. Въпреки че правителството предприе някои стъпки, усилията трябва да продължат и да се засилят, като се обърне допълнително внимание на обновяването на жилищните сгради. Паркът от нови леки автомобили в Естония е с най-висока енергийна

интензивност в ЕС и потребителските модели не се променят въпреки увеличаването на акцизите върху горивата. Без допълнителни мерки малко вероятно е Естония да постигне своите цели по отношение на емисиите на парникови газове, по-специално ако не бъдат взети мерки в областта на транспорта и жилищното настаняване. Естонският енергиен пазар остава относително изолиран предвид липсата на достатъчно трансгранични връзки.

- (12) Предоставянето на услугите, които местните власти са задължени по закон да предоставят, в повечето сектори е неефикасно, най-вече дългосрочните грижи, услугите в подкрепа на семейството, здравните грижи, образованието и транспорта. Това се дължи на слабия административен капацитет на местните власти и на несъответствието между техните приходи и отговорностите, с които са натоварени. Все още не е изготвен жизнеспособен план за подобряване на местната администрация.
- (13) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Естония. Тя направи оценка на програмата за стабилност и на националната програма за реформи. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Естония, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са отразени в препоръките в точки 1—5 по-долу.
- (14) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност на Естония и неговото становище⁷ е изразено по-специално в препоръка 1) по-долу,
- (15) В контекста на европейския семестър Комисията проведе също така анализ на икономическата политика на евро зоната като цяло. Въз основа на това Съветът публикува конкретни препоръки за държавите членки, чиято валута е еврото. Естония следва също така да гарантира цялостно и навременно изпълнение на тези препоръки,

ПРЕПОРЪЧВА на Естония да предприеме следните действия в периода 2013—2014 г.:

1. Да продължи благоприятната за растежа бюджетна политика и да запази добрата бюджетна позиция, както е предвидено, като гарантира съответствие със средносрочната цел за бюджета през програмния период. Да допълни планираното правило за бюджета чрез въвеждането на повече задължителни многогодишни правила за разходите в средносрочната бюджетна рамка и да продължи да подобрява ефикасността на публичните разходи.
2. Да създаде по-добри стимули за работа, като подобри последователността на различните съществуващи системи за социални плащания и като повиши гъвкавостта и насочеността на отпускните помощи. Да подобри резултатността на социалните услуги, включително грижите за децата, като същевременно подобри ефикасността и ефективността на разходите в областта на семейната политика. Да засили мерките за активизиране, за да се улесни връщането на пазара на труда на дългосрочно безработните лица и лицата, получаващи обезщетения за инвалидност и за неработоспособност. Да създаде координирана стратегия за подпомагане на икономическото развитие в регионите, засегнати от висока безработица.

⁷ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

3. На пазара на труда да продължи усилията за подобряване на адекватността на системите за образование и обучение, включително чрез по-голямо включване на социалните партньори и да изпълни целевите мерки за справяне с младежката безработица. Да увеличи значително участието на нискоквалифицираните работници в обучението през целия живот. Да положи по-интензивни усилия за даване на приоритет и интернационализация на системите за научноизследователска дейност и иновации и да укрепи сътрудничеството между предприятията, висшите училища и научноизследователските институти.

4. Да подобри енергийната ефективност, в частност в строителния и транспортния сектор, и да засили екологичните стимули във връзка с превозните средства и отпадъците, като данъчно облагане на превозните средства и/или по-високи акцизи върху моторните горива. Да ускори развитието на трансграничните връзки за разнообразяване на енергийните източници и да насърчи конкуренцията на енергийния пазар.

5. Да постигне по-добър баланс между приходите на местното самоуправление и възложените му отговорности. Да подобри ефикасността на местните власти и да гарантира предоставяне на местни обществени услуги.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председателят*